

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— | Egy hére . 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 48.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 10
Szerkesztőség — 10-26

A keresztény párti miniszterek lemondanak ha Gömbös lesz a külügyi államtitkár

Bethlen holnap mondja el programját a nemzetgyűlésen

Budapest, ápr. 18. Bethlen István gróf miniszterelnök ma este mutatkozik be a pártoknak és az esti eseményektől függ a kormány holnapi parlamenti fogadtatása.

Az ütközőpont változatlanul Gömbös Gyula belügyi államtitkársága. A keresztény egyesülés pártjában az este is és ma délelőtt is a leghatározottabban ellene nyilatkoztak Gömbös államtitkárságának és ettől teszik függővé a kormány támogatását. Ma estére ez a dolog mindenestre tisztázódik és amennyiben Bethlen ragaszkodik Gömbös Gyula államtitkárságához, párthatározatban fogják kimondani, hogy a párt nem támogatja a kormányt és a pártnak ma este kijelölendő szónoka ilyen értelemben szólal fel holnap a Házban.

A kisgazdapárton is akadnak, akik ellenzik Gömbös államtitkárságát, de e miatt a kérdés miatt nem akarják lehetetlenné tenni a kibontakozást. Vannak azonban a párthban, akik ebben a kérdésben egyetértően gondolkodnak a keresztény párttal és a mai napon elterjedt hírek szerint ezeknek álláspontját szövegezzék tenni a ma esti pártértekezleten.

A függetlenségi kisgazdák csoportja nem kíván beleavatkozni ebbe az egész kérdésbe. A csoport nevében Balla Aladár, vagy Rassay Károly fog holnap a kormány programjához hozzászólni.

Beavatott helyen Gömbös Gyula államtitkárságának dolgáról a következőket mondták:

— Gömbös Gyula belügyi államtitkársága a Bethlen-kormány legelső minisztertanácsán keresztülment, jóformán ez volt az új kormány első ténye. Presztizs-kérdés ez a kormányra éppen azért, mivel az egyik párton főleg a túlzó legitimisták csoportja e személyi kérdéstől teszi függővé egész magatartását a kormánnyal szemben. A kormány már eldöntötte ezt a kérdést, amikor a kinevezés a minisztertanácsou átment és nem igen lesz hajlandó elhatározását megmáskítani.

A kisgazdapárton tegnap arról beszéltek, hogy esetleg maga

Gömbös mond le az államtitkárságról, értesülésünk szerint azonban erről egyáltalában nincsen szó. Gömbös hívei a leghatározottabban megcáfolják azt is, mintha Gömbös már is lemondott volna a Move elnökségéről, ez csak akkor fog megtörténni, ha kinevezése megtörténik.

A kormány tagjai ma délelőtt 11 órakor minisztertanácsra ültek össze, amelyen Mayer János kivételével valamennyi miniszter részt vett. A minisztertanács tárgya nemcsak a kormány programjának összeállítása és a nemzetgyűlés holnapi ülésének, valamint legközelebbi munkarendjének megállapítása, hanem a minisztertanács foglalkozik azzal az akcióval is, amely különösen a keresztény párt részéről Gömbös Gyula államtitkárrá való kinevezése ellen megindult. Mint beavatott forrásból közlik, Vass József, Bernoldk Nándor és Hegyeshalmi Lajos miniszterek, akik a kabinetben a keresztény nemzeti egyesülés pártját képviselik, azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy lemondanak, ha a miniszterelnök és a belügyminiszter nem engedik el Gömbös Gyula államtitkárságát.

Délben fél 12 órakor Mikes János gróf szombathelyi püspök megjelent a miniszterelnöki palotában és kihívta a minisztertanácsról Vass József kultuszminisztert, akivel hosszas tanácskozott.

Mint ismeretes, a nemzetgyűlés félbeszakította azt a vitát, melyet Teleky Pál grófnak IV. Károly király magyarországi útjáról mondott beszédéről kezdett. Ez a vita a kormányváltás folytán tárgyalanná vált s a holnapi ülésen már az új kormány programjáról kezdenek új vitát.

Ma este érkezik a fővárosba Mayer János közlelémezési miniszter és holnap délután teszi le az esküt a kormányzó kezébe.

A vallás- és közoktatásügyi államtitkárságjelöltek sorában ma két újabb név merült fel: az egyik Kérészy Zoltán pozsonyi egyetemi tanár, a másik Szász Károly.

Hüttner terhelő vallomása

A Tisza-pör főtárgyalásának hatodik napja

Budapest, ápr. 18. Délelőtt fél 10 után nyitotta meg Gadó István elnök a főtárgyalást.

Elnök: Mielőtt Hüttner kihallgatására térek át, a legutóbbi tárgyaláson Vágó-Wilhelm Jenő kihallgatása alkalmával nem figyelmeztettem a vádlottakat arra, hogy minden egyes vádlott vallomása után észrevételezési joggal élhetnek olyan dolgokra vonatkozóan, melyek a vád tárgyával összefüggnek.

Gál Jenő védő a nyomozásról

Ezután Gál Jenő dr. védő tesz előterjesztést:

— Tradíció ezen a büntetőfővádlottak kihallgatásán, hogy addig a vádlottat kihallgatják, a kihallgatást senkise zavarja meg. A nyomozás korábbi vezetésére vonatkozólag védelemnek, Kéri Pálnak fontos kijelentései vannak, ezek részben összefüggnek a vádlottak eddigi vallomásaival, részben pedig önállóak. Indoka ennek az, hogy ha később hozakodnék elő velük, olybá vehetnék ezt, hogy utólag akarja felhasználni. Az eddigi nyomozás sérelmes volt, oly flagránsul és határozatlan, hogy a legutóbbi napok eseményei is e mellett bizonyítanak.

Ebben a perben nagyon sok rendkívüli történik és történt is. A vádtanács ülésén tudtuk meg, hogy Friedrich ügyében a vizsgálat folyamatban van és Friedrichnek iratai ebben az időben, amikor a vádtanács tárgyal, nem állottak a védelem rendelkezésére s ha Paksy letartóztatása nem egy esztendővel később történik, hanem a kellő időben, mennyivel másképp festene a per egész anyaga most.

Az tehát a kéresem, hogy Kéri Pál kiegészítőleg elbeszélhesse azt, ami a nyomozás során történt, hogy teljes határozottsággal meg tudhassuk, hogy van-e büntérsa a letartóztatott Paksynak. Amikor a védelem Kovács vizsgálóbíró jegyzőkönyveit megtámadja, ezt korántsem azért teszi, hogy egyéni integritást bántson, rágalmazzon, sőt néhai Kovács vizsgálóbíróval szemben az az álláspontja, hogy a jegyzőkönyveknek az az egyedüli mentsége, hogy elmebeteg volt. A védelem tisztá eszközökkel akar itt dolgozni, semmit el nem akar hallgatni. Itt nem akarják, hogy olyan ítélet legyen, hogy bizonyítékok hiányában következzen a felmentés, a védelem a teljes ártatlanságot próbálja bebizonyítani. — Azonkívül a védelem kifogásolja azt, hogy tegnap felolvasatott egy a hadbíró előtt tett vallomás; a törvény szerint ilyen vallomás itt fel nem olvasható.

Kijelenti, hogy bűnös kezek vannak a nyomozás egész sordjában.

Mesterségesen csinálták a tényállást, így vezették félre a közvéleményt, amely viszont Kéri egyéniségét, becsületét, politikai integritását és újságírói tollát is pellengére állította.

Az ügyész válasza

Szilassy Pál kir. ügyész elsősorban előterjeszti, hogy Almásy Denise grófnő képviselője, Ulain Ferenc beadvánnyal fordult az ügyészséghez és kéri annak előterjesztését, hogy ő mint tanu a tárgyaláson eddig nem vehetett részt és személyesen nem terjesztheti ezt elő. En — mondta az ügyész — méltányossági szempontból a törvényszékhez juttatom.

A most elhangzott előterjesztés azt az impressziót keltheti, hogy súlyos visszaélést követett el a hatóság, amikor teljesen ártatlan embereket hurcolt ide. A védelem szinte úgy állítja be a dolgot, mintha a bűncselekmény meg sem történt volna. Nem áll, hogy a Friedrich-féle vizsgálat iratai nem álltak a védelem rendelkezésére. Ezt a védelem hónapokon át tanulmányozta. A Kovács vizsgálóbíró előtt felvett jegyzőkönyvekre is visszatér a védelem és úgy állítja be, hogy azokat elmebeteg vizsgálóbíró vette fel. Elhiszem, hogy fáj a védelemnek Kérinek a Kovács vizsgálóbíró előtt tett az a beismerő vallomása, amelyben benne foglaltatik az is, hogy ő Lukásich megölését tervezte. — Ez oly fontos momentum, hogy ez okból igyekeznek a védelem ezeket az adatokat diszkreditálni. A Paksy detektív ügyére vonatkozólag nem nyilatkozom.

Elnök: Miután a bíróság dönt a benyújtott indítvány fölött, az itt elhangzott kijelentésekre nekem is válaszolnom kell. Amit Kéri Pál védője kíván, az nem más, mint a főtárgyalás irányítása a védelem szempontjából. A tárgyalást az elnök vezeti és őt irányítani nem lehet, még a bíróságnak sem.

Gál Jenő dr. a bíróság határozatát kéri. De már a bírói székéből eddig elhangzottak miatt is semmisségi panaszt jelent be.

Elnök a semmisségi panaszt tudomásul veszi.

A bíróság ezután határozathozatalra vonul vissza. Ot percnyi tanácskozás után a bíróság visszatér és az elnök bejelenti, hogy a bíróság a védelem összes indítványait visszautasítja, de mellőzi az Ulain részéről beterjesztett kérelmet is és a kérvényt egyelőre az iratokhoz csatolja.

Gál Jenő dr. a határozat ellen semmisségi panaszt jelent be. A többi védő a határozatot tudomásul veszi.

A vádlottak észrevételei

Ezután Kéri Pál szólal fel: Egy napig sem maradhat megcáfolat-

lanul, amely szerint a vádiratban az áll, hogy én foglalkoztam volna Lukachich megölésének tervével. Arról nincs is szó, hogy e dologban rám nézve terhelő vallomást tettek volna. El kell mondanom, amit tudok Csernyákról. Hogy Csernyák részese volt-e a gyilkosságban, vagy nem, erre a kérdésre én azt felelem, hogy része egyáltalában nem volt. Ha része lett volna, én olyan viszonyban álltam vele, hogy erről tudnom kellett volna. A kommün alatt is folytatták a vizsgálatot, de akkor sem mentek semmire. Vágó vallomásában azt mondta, hogy Kovács vizsgálóbíró kényszerítette őt Friedrich és ellenem való vallomástételre. *En az ellenkezőjét tapasztaltam*, azt, hogy amikor Friedrich javára akartam valamit mondani, rögtön készséggel megengedték.

Szükségesnek tartom bejelenteni, hogy *hogyan indult meg az én feljelentésem*. A kommün bukása után augusztus közepén névtelen levél érkezett a rendőrséghez Bécsből. Ezt a levelet Seybold budapesti detektív írta, aki szerint én vagyok Tisza gyilkosa. Ennek alapján indult meg az eljárás. Elfogatásomnak csakugyan volt alapja, mert hiszen Tisza a forradalom alatt pusztult el, tehát a forradalom résztvevőit kellett felelősségre vonni. Amikor letartóztattak, az akkor megjelent Reggeli Hírek, a Presse és a vidéki lapok azt írták, hogy én vagyok Tisza gyilkosa, hogy Almásy Denise felismert. Olvasta ezt mind Hüttner is. Ez volt az első tényállás és kétségbevonása annak, hogy Tiszát nem kőbor katonák ölték meg. Az *Az Újság* és a *Budapesti Hírlap* novemberben szintén azt írták, hogy *katonaruhába bujt haramiák* voltak a gyilkosok.

Elnök: Hüttner és Sztanykovszky, akik közül az egyik tizenöt évi, a másik halálbüntetést kapott és akik önmű terhelő vallomást tettek, e szerint csak a lapokból értesültek és ezért tették a terhelő vallomást, hogy ők is így járjanak csak azért, hogy Kérinek ártsanak?

Kéri: En kérem, elnök ur, semmiféle következtetést nem vontam le. En csak tényeket mondtam. Többet nem akarok beszélni. Köszönöm szépen.

Elnök (Friedrikhez): Van-e valami mondani valója?

Friedrich felpattan helyéről és kemény hangon mondja: *Nincs semmi megjegyezni valóm.*

Elnök: Van-e megjegyzése Gärtner?

Gärtner: Lengyel László 1918 október 29-ről azt vallotta, hogy az andrássy-uti kabarészínház melletti penzióban Hüttner Csernyákokat kereste egy vadászfőhadnaggyal, dr. Gärtner Marcellel. Tegnapielőtt meg azt mondta, hogy ő Gärttert sohasem látta és nem ismerte. Mi az oka annak? Amikor a Margitkörútra a Károlyi autójában vittek, Paksy felvezetett Sztupka őrnagyhoz. Ott volt Hüttner, Lengyel és Sztanykovszky is. Ott Lengyel megismételte vallomását, hogy Gärtner Marcelt látta. Miért volt ez ismét? azután tudni akarom, hogy Friedrich István ismer-e engem, vagy látott-e engem. Ez nagyon érdekelt engem. Fontos okom van rá, hogy engem, vagy egy Gärttert ismer-e...

Friedrich (mosolyogva áll fel): Erre nem lehet felelni.

Gärtner: Köszönöm szépen. Ezt akartam.

Ezután Vágó Jenő kijelenti, hogy nem akar nyilatkozni a bi-

zonyítási eljárás előtt. Ulain tegnap öt egy újságban börtöntölteléknek nevezi, ő pedig itt ezért csirkefogónak nevezi Ulaint.

Elnök Vágót rendreutasítja és elrendeli Hüttner Sándor elővezetését. Hüttner az elnök kérdéseire

Hüttner a gyilkosság előkészítéséről

— Történt olyan, ami megragadta figyelmemet. A belső szobában folyt a diskurzus. Betekintettem és ott állt Kéri, Fényes, Csernyák és mások is. Károlyi bécsi útjának eredménytelenségéről beszéltek. Hangoztatták, hogy a dezignálás csak ürügy volt a bécsi utra. Szóba került, hogy a dolog hátterében az események fekezőit, a munkapártot és Tiszát látják.

Elnök: Ki mutatott arra rá, hogy a nemzeti tanács érvényesülését Tisza akadályozza?

Hüttner: A főszónok Kéri volt.

Elnök: Friedrich is ott volt?

Hüttner: Jelen volt.

Elnök: Az előbb nem mondta.

Hüttner: Elfelejtettem. Olyan sok név a fejemben, elfelejtettem, azt hittem, már őt is mondtam.

Elnök: Konkluziót vont le Kéri?

Hüttner: A slusszkonkluzió az volt, hogy Tiszát mint kerékkötőt féltre kell tenni az utból.

Elnök: Ezt a szót használta?

Hüttner: Nem tudok visszaemlékezni a szavakra.

Elnök: A kijelentésnek az volt az értelme, hogy Tiszát megölik?

Hüttner: Sokféle lehet az értelme, amint az ember felfogja.

Elnök: Ezt a dolgot különféleképpen mondta el az eljárás különböző szakáiban. Magyarazza meg, miért? Van sok ellentét. A legfontosabb e tárgyban a katonai törvényszék előtt és a körletparancsnokság ügyésze előtt tett vallomása. Eleinte csak azt mondta ön, hogy arról beszéltek, hogy Tisza internálendő, máskor pedig azt mondta, hogy azt kívánták, hogy Tisza ne legyen többé.

Hüttner: A szóra nem tudok visszaemlékezni, csak az értelemre. Felfogásom szerint az eljett szavakban több lényegeset lehet találni. Meggyőződésem, hogy a szavak mögött már akkor a későbbi események rejlettek.

Elnök: Mondta-e azt Kéri, hogy az a helyesebb, ha Tisza már nincs többé?

Hüttner: Lehet.

Elnök: Ezt a kifejezést a katonai ügyész előtt mint határozott tény említette. Elfelejtette?

Hüttner: Akkor annyi baj és kellemetlenség ért, oly sok dolog mentem keresztül, hogy sokat felejtettem.

Elnök: Mikor a vallomást tette, akkor jól emlékezett rá?

Hüttner: Akkor tudtam, mert előtte voltam azoknak a dolgoknak, amelyeknek most már utána vagyok.

Elnök: A beszélgetés többi résztvevője hogyan viselkedett? Hiszen lehettek ott, — például ha véletlenül én is jelen lettem volna — akik csak hallottuk a kijelentést, de nem értettek vele egyet.

Hüttner: Ellenvetést én nem hallottam. Meggyőződésem az volt, hogy egyetértenek vele.

Elnök: Nyilatkoztak ott akkor Lukachichról és Banghárról is?

Hüttner: Nem emlékszem.

Elnök: Előző vallomásában kijelentette, hogy Lukachichról is tettek említést. Tettek-e említésre

hosszasan beszél a katonatanácsról, Csernyák működéséről és Sztanykovszky szerepéről, majd az elnök áttér arra a megbeszélésre, mely Tisza megöletésére vonatkozott. — **Hüttner** ezeket mondta:

méltó közbeszólást, vagy az ottlevők mind hozzájárultak a hallottakhoz?

Hüttner: Nem emlékszem, hogy ott valamilyen ellenvetés lett volna.

Elnök: Emlékszik arra, hogy a jelenlevők közül valaki akár hallgatóság, akár kifejezetten Kéri tervét osztotta?

Hüttner: Meggyőződésem, hogy osztották a tervet. Az eljett szavakból, mozdulatokból következtettem ezt.

Elnök: Fényes László is osztotta?

Hüttner: Impresszióm az, hogy igen.

Elnök: Es Friedrich is?

Hüttner: O is.

Elnök: Csernyák is?

Hüttner: Igen.

Elnök: Beszélte Ön azután az ottlevők valamelyikével?

Hüttner: Csernyákkal beszéltem. Elmondta pár szóval, hogy tulajdonképpen már előző este elhatározták, hogy *forradalom esetén a három merényletet végrehajlják.*

Elnök: Hány órákor volt ez?

Hüttner: Az órára nem emlékszem.

Elnök: Csernyák nem beszélt Kériről?

Hüttner: Csernyák csak azt mondta el, hogy Tisza megölését elhatározták.

Elnök: Tudja-e, hogy a 27-iki ülésen egyesek meggyilkolására vonatkozólag is ehangzott volna indítvány?

Hüttner: Igen, állítólag Magyar Lajos tett indítványt.

Elnök: Honnan tudja, hogy az lett volna az indítvány, hogy az előbb említett három embert meg kell gyilkolni?

Hüttner: Hallomásból tudom, hogy ez megtörtént. En nem voltam az ülésen.

Elnök: Tudja-e, hogy a nemzeti tanács az indítványt részben magáévá tette annyiban, amennyiről Tisza István meggyilkolását elhatározta?

Hüttner: Dsrnyák közléséből tudom ezt.

Elnök: Ezt a határozatot megfélelő egyének kiválogatásával, vagy azok ajánkozását felhasználva akarták végrehajtani s kik lettek volna ezek a végrehajtók?

Hüttner: Tudomásom szerint Kéri Pál, Fényes László és Friedrich István.

Elnök: Es Csernyáknak milyen szerepe lett volna?

Hüttner: Csernyák tulajdonképeni szerepéről nem tudok, ő cselekedett.

Elnök: Nézze, az előző este a nemzeti tanács, vagy az a társaság, melyet Ön megnevezett és amelyben Kéri, Fényes, Friedrich és Csernyák is ott volt, már elhatározta a gyilkosságot. Mi szükség volt arra, hogy másnap Kéri újra beszéljen erről? Miért kellett Kérinek ezt újra szóba hozni?

Hüttner: Valószínűleg történt ellenvetés.

Elnök: Szóval így magyarázza. De ha ellenvetés történt, akkor nem azok részéről, akik ott voltak, mint Fényes, Friedrich, Csernyák? Hiszen ezek közt már előző este megtörtént az elhatá-

rozás? Ezt én nem tudom megérteni.

Hüttner: En az eseményeket a lánchidi csata előtti és utáni szakaszra osztom. Az egész idő körülbelül egy hétre terjed. Próbáltam az eseményeket csoportosítani, az egyik követte a másikat és így alakult ki azután az egész.

Elnök: Ont a polgári hatóságoknál vagy harmincszor kihallgatták, de akkor nem vallott olyan súlyos dolgokat, mint a mai tárgyaláson. Ez a vallomás lényegileg megegyezik a katonai ügyészségen és a hadbírószágon tárgyaláson tett vallomásaival. On tehát azt mondja, hogy fokozatosan jött bele ezekben a kijelentésekbe és elsősorban a saját személyét igyekezett kikapcsolni. Később mind többet és többet mond, amelyek súlyosabbnál súlyosabb dolgok.

Hüttner: Igen. Később megvolt a kellő garancia arra nézve, hogy testem fizikai biztonsága megvan, hogy reakció nélkül beszélhetek.

Elnök: Nem vette észre a saját életében, nem történt meg önnel, hogy több ízben elmondott eseteknél mindig többet és többet szőtt bele és végül valótlanságot is mondott? Azt akarom ezzel kifejezni, hogy tulzós hajlamra nem volt önnel? Hiszen Ön bizonyára hallott a kiegészítő fantáziáról?

Hüttner: Nem vettem magamon észre.

Elnök: Tehát Ön nyugodt megfontolással állítja az előbb elmondottakat?

Hüttner: Igen.

Elnök: Mi történt még az Ön tudomása szerint október 28-án délelőtt?

Hüttner: 28-án a Károlyi partkör tolettjében Kéri igyekezett megnyerni Dobót Tisza megölésére.

Elnök: Es mit mondott Dobó?

Hüttner: Dobónak aggályai voltak, hogy nem lehet az egész dolgot titokban tartani, hogy elfogják és felakasztják. Nem volt Dobó sem pártolója Tiszának, bár katona és résztvett a háboruban, de félt a gyilkosság következményeitől. Végül is nem akart rá vállalkozni. Kéri iparkodott megnyugtanni, hogy végső esetre történik csak ez a megállapodás, és a Károlyi-párt, ha hatalomra jut, ugysis elsimitja a dolgot és semmi baja nem lenne.

Elnök: Végeredményében hogyan vállt el Kéri Dobótól? Dobó mit mondott a dologról?

Hüttner: En ugy vettem észre, mintha habozott volna. Többet azonban nem tudok, mivel akkor már én kijöttem.

Elnök: Harmadik személy volt-e jelen a megbeszélésnél?

Hüttner: Vágót láttam ott az előszobában.

Elnök: Tud-e arról, hogy Vágó helyeselte ezt a tervet?

Hüttner: Nem tudok.

Elnök: Tud-e arról, hogy Vágó hívta fel Kéri figyelmét Dobóra?

Hüttner: Igen.

Elnök: Ezen a délelőttön történt-e még valami fontos dolog?

Hüttner: Kéri utasítást adott arra, hogy meg kell tudni, vajon Tisza elutazott-e Gesztre vagy Budapesten tartózkodik.

Elnök: Kinek adta ezt az utasítást?

Hüttner: Néhányan voltak ott jelen, Vágó is köztük. Az az impresszióm, hogy Vágónak szólt az utasítás.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy erre vonatkozólag Ön annak idején egész határozottan azt val-

HUSVÉTI CUKOR érkezik és előjegyezhető
ULLMANN cégnél, Piac-utca 69.

lotta, hogy Kéri Vágót bizta meg. On ezt határozottan állította.

Hüttner: Nem állítottam határozottan és most sem állítom.

Elnök: Szóba került-e azon a délelőttön Lukachich is?

Hüttner: Csernyák azt mondta, jó lenne megtudni, hogy Lukachichnak mekkora karhatalmi erő van rendelkezésére. Iparkodjam megszerezni az adatokat. Be is mutatott aztán egy irodistának, hogy beszéljem meg vele a dolgokat. Allítólag Fényesnek volt erre szüksége, mondta Csernyák.

Elnök: ezután kijelenti, hogy Hüttner kiszallgatását holnap folytatják és újból figyelmezteti Hüttner, hogy csak a tiszta igazságot vallja.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDENEL.

A bankjegyek kicserélése és az állami jegyintézet

A pénzügyminiszter törvényjavaslata

Budapest, ápr. 18. A nemzetgyűlés holnap ülésén nyújtja be Hegedűs Loránt pénzügyminiszter a *penzforgalom ideiglenes szabályozásáról* szóló törvényjavaslatát, amely tulajdonképpen az osztrák-magyar bank jegyeinek államjegyekre való kicserélésére vonatkozik.

A javaslat szerint a jegybank jegyforgalmának az a része, mely a békeszerződés szerint Magyarország jegyforgalmának meg fog felelni, ugyanilyen névértékű államjegyekkel cserélendő ki. Ezenkívül államjegyeket lehet kibocsátani a postatakarékpénztár aláírását viselő államjegyek kicserélésére, a tanácsköztársaság alatt kibocsátott 1 és 2 koronás bankjegyutáncat bevonására és végül a létesítendő állami jegyintézet törvényszerű üzletei alapján, de ez utóbbi kibocsátás 2 milliárd koronát nem haladhat meg.

A törvényjavaslat második fejezete az *állami jegyintézet* létesítéséről szól, mely szerint ez az intézmény, amíg jegybankot létesíthetnek, Budapest székhellyel, közhivatali jelleggel a pénzügyminiszter felügyelete alatt működik. Az állami jegyintézet jogosítva lesz a fontosabb helyeken fióktelepeket vagy mellék-helyeket felállítani.

A nagycseréi rablás titka

Felmentés a rögtönítélő bíróságon

A debreceni kir. törvényszék, mint rögtönítélő bíróság Nagy Kálmán dr. kir. ítélőtáblai bíró elnöksége alatt ma ismét összeült, ezúttal Halmi Lajos 26 éves napszámos, csapókeri Magyarutcai lakos állott a rögtönítélő bíróság előtt.

Halmi Lajos ellen a csendőrség által lefolytatott nyomozás során az az alapos gyanu merült fel, hogy 1921. február 23-áról 24-re virradó éjszaka 11 órakor behatolt Barkó Márton nagycseréi lakos tanyájára és Barkó megkötözése után 30 kilogramm szalonnát rabolt el a tanyáról. A nyomozás adatai szerint a rabló a tanyán lévő Károly Istvánné Barkó Mária ellen merényletet is kísérelt meg, Barkó Jenőné

pedig azzal fenyegette, hogy fej-szével leüti.

A tárgyalás megnyitása után Baróthy Zoltán kir. ügyész zárt tárgyalást kért tekintettel arra, hogy a nyilvános tárgyalás a közérkölcsekre veszedelmes lenne. Aczél Jenő dr. ügyvéd, Halmi védője nem ellenezte a zárt tárgyalást, mire a törvényszék végzést hozott, amelyben a nyilvánosságot a tárgyalásról kizárta.

Károly király végleg Svájcban marad

Andrássy a király magyarországi útjáról

Bécs, április 18. Andrássy Gyula gróf, — mint a berlini Allg. Ztg. jelenti Párisból — beszélgetést folytatott az *Echo de Paris* munkatársával. Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozásáról azt mondta, hogy *ezt a csatlakozást csak az osztrák-magyar monarchia és a Habsburg-uralom helyreállítása után lehet megakadályozni*. Az így megújuló monarchia Franciaországnak egyetlen természetes szövetségstársa lenne. Németországgal szemben, minthogy Franciaország elmulasztotta azt, hogy Németországot két részre szakítsa. Károly

A megcsonkított Magyarország

Irta Buday László

A Magyar Tudom. Akadémia Lévy-díjjal kitüntetve

Ez a könyv nem megnyugvást jelent, sőt bizik abban, hogy a földrajzi tényezők örök törvényei, a gazdasági erők vonzása nem marad gyöngébb fél a békeokmány papírosával szemben.

Azt a helyzetet azonban, amibe kerültünk Magyarország megcsonkítása folytán, ismernünk kell, hogy a közeljövő kisebb számvetéseit megtehessek s az újabb fejlődés nagy körvonalait fölrajzolhassuk.

Szétszórtan több adat jelent már meg a megcsonkított Magyarország állapotáról és elszakított részeiben való veszteségeiről. A szerző azonban úgy érezte, hogy nem végez fölösleges munkát, ha összefoglaló áttekintést nyújt ezeknek a veszteségeknek minden irányu mértékéről, azok számára, akik az eddig látott mozaikdarabokból nem tudják kiegészíteni az egész képet, vagy azok számára, akik az egyébként hozzáférhető adatok nagy tömegével nem akarnak bajlódni.

Hogy a szomorú adatok felsorolását nem végezhette a krónikus rideg és közömbös hangján, az a fájó veszteségeinknél könnyen érthető.

Munkaközben nem hallgathatta el a szerző gazdasági és társadalmi politikai észrevételeit sem, aminőket a megcsonkított Magyarország nehéz helyzete kiválthat minden, az ország sorsáért aggódó emberből. Egy negyedszázadon át a gazdasági élet megfigyelésére egyik legalkalmasabb közintézményünk kebelében, sőt a legválságosabb években annak élén állván, úgy véli, hogy hosszú időn át gyűjtött s az utolsó években fölterelődött tapasztalatainak közlésére szabad keresnie a nyilvánosságot.

A napi politika kérdéseit azonban, mert azok esendők és könnyen változók, nem érinti ez a könyv, annál kevésbé a külső politika kérdéseit, amelyek ma Európaszerte ködösek és homálybavesztek.

A könyv ára 138 korona, kapható Hegedűs és Sándor irod. rt. könyvesboltjában.

A tárgyalás ezután zárt ajtók között folyt tovább.

A rögtönítélő bíróság déli egy órakor hozta meg ítéletét, amelyben Halmi Lajost *felmentette* a rablás büntetnének vádjáról és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését. Az ítélet indokolása szerint a bíróság a tanuvalomások alapján nem látta meggyugtatólag bebizonyítottának a vádat.

király magyarországi útjával az tervezte, hogy Középeurópában németellenes blokkot alakít, amelyhez Lengyelország és Románia csatlakozott volna.

Bécs, ápr. 18. A *Matin* bécsi magánjelentés alapján közli, hogy a szövetségi kormány politikai osztálya IV. Károly király legutóbbi akciójának megvizsgálása után arra a megállapodásra jutott, hogy nem lehet Károly királyt megakadályozni abban, hogy igénybevegye Svájcban a vendégjogot. Valószínű tehát, hogy meg fogják engedni a királynak a végleges letelepedést.

A budapesti tőzsde

Budapest, április 18.

Az értéktőzsde forgalma ma rendkívül élénken indult meg. A bankok már az üzlet megnyitása előtt nagyobbarányú vételi megbízásokat adtak úgy, hogy a hangulat megváltozott. A megnyitáskor mindenütt a vevők voltak túlsúlyban s így a pénteki árfolyamokhoz képest az egész vonalon lényegesen magasabban indultak meg az árfolyamok. Különösen a nehéz papiroknál volt számottevő áremelkedés, így a Ganzban, Danicában és Nasiciban, amely 1000 koronával ugrott fel egyszerre. A kuliszban és a korlátpiacon is tetemes árfolyamemelkedések voltak. — Arak:

Magyar Hitel 1660—170, Osztrák Hitel 730—60, Jelzálogbank 370—60, Hazai bank 615—650, Angol-magyar 850—900, Magyarolasz 370—60, Alt. takarékok 950, Borsod-Misk. 2900—3000, Concordia 2200—50, Bpesti gőzm. 4200—400, Gizella 1500, Hungária 1825—900, Viktória 8000—8500, Beocsini 4950—800, Bánya és kohó 3250—150, Alt. kőszén 6500—250, Salgó 4900—5100, Urik 3700—600, Ganz-Danub. 14000—15000, Ganz-vill. 3700, Rima 2275—350, Lichtig 1060—1100, Schlick 999—945, Kőburg 2800—900, Lipták 518—490, Lang 1000—960, Braszói 3900—4000, Hazai faterm. 3975—4050, Nasic 9600—10.000, Magyar erdő 1600—575, Országos faterm. 1665—40, Papir 2600, Gummi 2775—870, Telefon 2725—800, Adria 5575—250, Atlantica 4100—200, Közuti 1040—60, Déli-vasut 1290—30, Államvasut 2400—325, Trust 2625—525.

A valutapiacon csendesen lemorzsolódtak az árfolyamok, a forgalom nem volt élénk. Arak: Napoleon 880—870, Dollár 260—265, Francia frank 20—19.40, Márka 4.44—4.40, Lira 12.70—12.50, Romanov 1.20—1.16, Lei 4.30—4.26, Sokol 3.70—3.76, Svájci frank 47, Kor. dinár 7.45—7.52, Bécsi 0.45—0.44 és fél, Lengyel márka 0.34—0.33 és fél.

Zürichi devizák:

Zürich, április 18. (Megnyitás). Budapest 2.10, Bécs 1.70, Osztr.

bélyegzett 0.95, Berlin 9.27 és fél, New-York 578, Milano 26.60, Prága 8.05, Zágráb 4.07 és fél, Bukarest 9.20, Varsó 0.72.

Gsökkentek a marhaárak az országos vásáron

A sertésárak emelkedtek

A tavaszi országos vásár *sértés-piacán ismét emelkedtek az árak*. A vásárfelügyelőség hivatalos jelentése szerint 1800 sertés került felhajtásra a piacon s ezek közül 1539 talált vásárlóra. Jelentős ár-emelkedés főleg a sovány sertésben volt tapasztalható. Itt a legfeltűnőbb az árak ingadozása is. Ugyanis a minimális és maximális vételárak közötti különbség 20 korona a sovány sertéseknél. A vásárfelügyelőség jelentése szerint a 2—4 hónapos malac 1000—1200, a 4—6 hónapos 1500—2000, a 6—12 hónapos malac 2000—3000 koronás, az 1 éves, 3 éves sertés 4000—6000 koronás árban kelt. Hizott sertés kilónként 60—75 koronás, a sovány sertés 50—70 koronás árt ért el.

A *szarvasmarhavásár* áreredményei szemben a sertéspiac áraival meglepetést hoztak azoknak, akik itt is újabb emelkedést vártak s egyúttal beigazolták azoknak a szakértőknek a véleményét, akik az emelkedő marhaárak mérséklődését az országos vásártól remélték. A marhavásár eleinte szilárd árrakkal indult. Az eladók semmit sem akartak a múlt hetinél is magasabb árakból engedni, a vevők azonban tartózkodtak a vásárlástól s így az eladók kénytelenek voltak *mérsékelni igényeiket*.

Kétségtelen, hogy az árak még lejjebb is szállottak volna, ha a *Budapestről* a vásárra idesereglett mészárosok és a szalámiggyarak megbízottai meg nem elégszenek az árcsökkenéssel és a lefelé tartó árak esését erőteljes vásárlásokkal meg nem akasztják. Mindazonáltal az *árak pár koronával a múlt heti piac árai alá szállottak* s így alkalma lesz áreszállításokat eszközölni a mészárosok bizottságának, annnyival is inkább, mert a 66 koronás marhahúsárak még a múlt heti 38—40 koronás marha élősullival szemben is tulmagasak.

Az árak egyébként a következőképpen alakultak ki. Bika: 30—31, Őkör 28—30, Tehén 25—35 (a múlt heti ár 38—40 korona volt), Növendékmarha 23, borjú 26—32 korona. (A borjú múlt heti ára 28—33 korona volt.) Felhajtásra körülbelül 1700—1800 darab szarvasmarha került s ebből 800—900 cserélt gazdát.

A *lovásár* általában ugyanolyan tartózkodó irányzattal indult, mint a marhavásár. Az árak magasra tartottak voltak, vásárló azonban nem akadt. Később aztán a felhajtásra került 700—800 darab lóból mintegy 400 darab kelt el, a múlt hetinél valamivel mérsékeltbb árral.

Az országos vásár többi részére vonatkozólag még csak egy esetet kell felemlítenünk. A kirakó vásárban a katon 60—70 koronáért kelt, de a Budapestről lejött nagykereskedők megbízottai eleinte még alacsonyabb áron is adták a szövött arukat. Egyes debreceni kereskedők, akik ilyen olcsó beszerzéshez még nagyban sem jutnak, ajánlatot tettek a pestieknek, hogy egész árujukat átveszik. A katonért például 50 koronát ígértek a debreceni kereskedők, a pestiek azonban elutasították az ajánlatot és kijelentették, hogy szívesebben árusítanak kicsinyben.

us, mélyről érző szív megnyilatkozása a tökéletes belső muzikalitás jegyében. Vieuxtemps Ballade et Polonaise-t, Pierné remekbékaszült finom szonátáját, de különösen Hubay csárdajelentését az igaz művészet tisztult hatásokat kiváltó megnyugtató és fölemelő érzésével hallgattuk. A messzi Skandináviában, ahova készül, elismerést és diadalt fog szerezni Füredi Sándor — ezt éreztük, éreznünk kellett — nemcsak a magyar művészeknek, hanem a magyar muzsikának is. A közönség rendkívül lelkesen ünnepelte a művészt és hálás tapsaival a vonósnegyes társaság eléggé meg nem becsülhető kulturmunkájáért is köszönetet mondott.

A színházi iroda jelentése:
Kedden B) bérletben Az utahi lány.

Csütörtökön, 21-én, tisztviselő nap.

A 4 ördög díszelőadása. A legkitűnőbb dán művészek és artisták játsszák a főszerepeket. A nézőközönség nagy élvezettel fogadta a becses filmdarabot, melynek hajmeresztő produkciói felejthetetlenek. Bemutatja az Apollo. Jegyelővétel.

Tosca, Sardon Victor drámája 5 felvonásban, Franceska Bertini főszereplésével az Urániában. Ez a nagy hírű mozgófénykép ideális sikert arat. Franceska Bertini gyönyörű játékaival elragadja a nézőt, a csodaszép képek és a rendezés elsőrangú. — Jegyelővétel.

A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a Csalládi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 koronáért kapható.

SPORT.

DVSC-DEAC 1:1 (0:1). Az egyetlen debreceni vasárnapi mérkőzést az esős idő miatt csak 1500 ember nézte végig. A két első helyezett találkozása eldöntetlen eredménnyel. Mindkét csapat tartalékkal állt fel s így a mérkőzés veszített érdekességéből. Mindamellett szép, fair játék volt, amely érdemszerűen végződött eldöntetlenül. A DEAC gólját Dobos hibájából Fábry, a DVSC-ét 22 méteres szabadrugásból Szolárszky lőtte. Bíró: (Puskás (BAK) A helyezések így nem változtak: a DVSC továbbra is megtartotta vezető pozícióját.

Debreceni csapatok vidéken. Ugy látszik, Fortuna istenasszony tegnap elkísérte a debreceni csapatokat. Két vereség helyett egy győzelem és egy eldöntetlen lett. A DTE a Nyiregyházi TVE-el mérkőzött az esőtől átváltott pályán és 2:0 (1:0) arányban győzelmet aratott. Mindkét gólt Tárkányi lőtte, aki így a kék-sárgáknak Nyiregyházián respektust — és két pontot szerzett. A DMTK pedig Szolnokon a SzMTE-vel ért el 1:1 eredményt, ami, tekintve a szolnoki pálya varázsszerű voltát, még elég jó eredmény. Mindkét meccset debreceni bíró: az előbbi Káldy (DMTK), az utóbbit Szabó (DNVSC) vezette.

A budapesti eredmények egy-kettő kivételével nem hoztak meglepetést. Az MTK 5:1 (1:1)-re verte a 33 FC-t, az FTC pedig 3:1-re az egyre gyengülő III. ker. TVE-t. Egyéb eredmények: I. osztály: Törekvés-BAK 2:2, KAC-Vasas 2:1, MAFK-ITC 3:0, BTC-MAC 1:1. II. osztály: VAC-Zugló 1:0.

A kerület válogató bizottsága ma este állítja össze a válogatót. Ha a kerület minden mellékszempontról függetlenül, igazán válogatott csapatot állít fel, úgy — reméljük — méltó ellen-

felei leszünk Budapest válogatottjának. A vendégek egyébként már pénteken este Debrecenbe érkeznek.

A debreceni válogatott mérkőzés ügye szóba került a MLSz pénteki tanácsülésén is és heves vitára adott alkalmat. Fodor Henrik ugyanis azt ajánlotta, hogy az április 24-én bajnoki meccset játszó budapesti csapatok ne adjanak játékost a debrecenbe menő válogatottba. Hosszas és erős vita után a tanács elvetette Fodor indítványát és kimondta, hogy a legjobb tizenegy után következő B) csapat fog Debrecenbe lejönni. Egyben elhatározták, hogy szerdán a bécsi és debreceni válogatott közös tréninget fog tartani és hogy a B) csapattal Hajós Alelnök és Vargay Sándor vidéki bizottsági előadó jön Debrecenbe a Masz képviselőiben.

FUIMUS

REGÉNY

14

IRTA JUSTH ZSIGMOND

Majd mintha álomból riadt volna fel, felugrott ülőhelyéből, párszor fel, alá járt a szobában. — Es pedig hiába, hiába, szomorú dolog ez. Hiszen Magyarország nem egy dicsőséges korszakát e nemzetségek képviselik, a melyeknek haldoklását kell most végig néznünk. Egyik-másik család nevének felemlítésekor a magyar történet majd minden egyes lapja eszünkbe jut. Bár néhány történelmi nemzetségünk mar a vegyesházak alatt meg volt mélyezve. A vizály, az intrikálás történelmünk hány lapján fordul elő. Pedig a magyar egyenes, büszke, önértetes. Hibái: hiúság, visszavonás, hivalkodás, — de sohasem a ravaszság, alatomosság, az érzékenykedés. Ezeket a tótoktól szedtük fel.

Gábor szomorúan hallgatta bátyja szavait, hiszen érezte mindent rég, de soha sem állott előtte az igazság oly tisztán, mint ma. Eppen e percben, midőn majd e világgal kell élnie, ebben kell helyét megcsinálnia és erre a világra kell építenie.

Mintha Adám kiérezte volna belső gondolatait. — Azért mondtam el néked mindezt, hogy még kellemes meglepetésekben is részesülhess. Nem kell kétségbe esnünk! — mondta, — azonban hangja az ellenkezőjét árulta el annak, a mit mondott.

— Van még közöttünk legény is a talpán. Lőrincből még minden lehet. Öcsém Lipót, az öreg böles, na ő nem éppen praktikusán használható elem, de bölcsességét mindannyiszor igénybe vehetjük, ha szükségünk lesz rá. Az anyyiak által üldözött (Zobor Pál bátyámban pedig van valami a régi vasembereinkből, érzik rajta, hogy Czobor Miklós fia és a vaskancellár unokaöccse Pál. Pál azért olyan népszerűtlen, mert szokimondó, nem ismeri a félszineket, nincs elragadtatva a Miklós bácsi ebédjei által, nevelésének tartja a Tomi öcsénk kapaszkodását, bécsieskedését, megveti a Klienigstein hadat... szóval meg tudja az aranyat az aranyfűstől különböztetni....

— En nékem is rokonszenves volt a Pál bácsi mindig, de hát alig láthattam családi égardokból.

— No ezekről mind majd akkor, ha vissza jössz... Illetőleg Dálnán, egy hónap múlva. Kiváncsi vagyok már ítéletedre.

Érzsébet lépett be az ajtón. — Tehát végre mégis csak eljutunk Dálnára? Papa csókolj meg! Jutalmazz kétszeresen!

Oda nyujtotta hófehér homlokát atyjának, kinek arckifejezése egyszerre megváltozott, mintha minden arcizma egyszerre megnyugodott volna.

— Látod Gábor, Rozgonyi Cizelle megint győzött!

19.

Másnap Gábor haza utazott Dálnára. Lőrinc nem szerette, ha bátyja Czoboréknál hosszú időt töltött. Maga se tudta miért, de inkább ellenszenvet érzett Adám iránt. Az egyenes, kissé nyers Adám szokimondása sértette őt.

— Aha, már megint négy napot töltöttünk az Adáméknál, pedig velem még alig voltál.

— Ugyanannyi napot töltöttem náluk, mint itt, az igaz, hogy veled nem lehettem egész nap, de ennek oka nem én vagyok.

E pár szót, amellyel öccse udvarára célzott, alig hogy kiejtette Gábor, már meg is bánta.

— Tán én?

Lőrinc a Gábor nagy öröme nem értette el a célzást.

— Most tudom, hogy velem kell maradnod, nem éreztelek egy percre sem, de még a máhhoz se. Ezt mondta és értette is. Azonban az „együttlé” csak a direktor, a tisztartó, ügyvéd s még néhány ember társaságából állott. Napokig nem voltak egyedül.

Pedig Gábor beszélni szeretett volna vele. Igen sok olyan dolog volt, ami sem az egyikre, sem a másikra nem tartozott azok közül. Lehetetlen volt intímabb dolgokról beszélni, egyik-másik mindig ott ült a nyakukon. Es így sokszor nagy ingerültségben napokig nem mutatta magát testvérenél. Edes anyjuk, aki eleinte nem tudta mi van köztük, lassan-lassan rájött a dolog bibéjére.

— Igyekezéssel Gáborral egyedül lenni. Tudod, hogy nem szeret veled amazok előtt beszélni.

Más embernek ezt így meg lehetett volna mondani, Lőrincnek nem. Erzékeny volt s könnyen megnehezelt. Es, ha így megmondta neki valami igazságot, akkor valami a belsejében épen ennek ellenkezőjére ösztökélte. Nem szólt Gábornak anyja szavairól semmit, de most még ritkábban volt bátyjával egyedül, mint azelőtt. Pedig hát mennyi megbeszélni valójuk lett volna: jövőjük, vagyoni viszonyaik, terveik.

Gabornak ez nagyon rosszul esett, mind ritkábban mutatta magát esténként a dohányzóban. Mindketten fejesek voltak, nem szóltak egymáshoz, csak szenvedtek azért, amin az egyik csak olyan könnyen segíthetett volna, mint a másik. Gábor folyton azon gondolkodott, hogyan mondja meg neki. Ha közvetlenül úgy szól öccséhez, mint ahogy más egyszerűbb emberhez szólna, tán megsérti, ha pedig kerülő utakon, azt meg kiéri s az is baj lesz. Valamit pedig kellett tennie, mert hisz Lőrincnek is éreznie kellett, hogy van valami a levegőben, ami az egész, őket körülvevő atmoszférát megmérgezi. Egyszer, hogy kibeszélhessék magukat, Nyitrára kellett menniök — a cukrászhoz. Ott angolul beszéltek meg a dolgot.

— Látod Lőrinc, szólnom kellett már veled, már alig bírtam.

— Mit?

— Kérlek, intézd úgy dolgodat, hogy néha-napján egyedül is lehessünk. Sohase lehet veled komolyabb dolgokról beszélni.

Utóbbi szavaival már többet mondott, mint kellett volna, érezte, tudta, hogy öccsét ezzel már megsértette. Az mosolyogva, szeretettel nézett reá, de azért tekintete fátyolozott volt, szeméin keresztül nem lehetett a lelke mélyébe látni.

— Hogyne, edes öregem. Hiszen a legjobban tudod, mennyire szeretek veled flözofálgni.

A feleletből már érezte, hogy Gábor neheztel.

— Edes fiam látod, légy közvetlen, egész közvetlen velem. Ne nézd szavaim formáját, ha tán rosszul is fejezem ki magamat, amit irántad érzek, az színarany... Ertesz?

Egész lelkét e szavakba igyekezett önteni. Tudta, hogy ugy kell öccsével bánni, mit egy ritka velencei üveg-bilikommal, amely a legcsekélyebb érintésre elpatlan.

Lőrinc szó nélkül kezét nyujtotta neki.

Gábor látta, hogy mozdulata közvetlen, hogy e percben megértette. — Látod, magadra nézve is jobb ez így! — mondta, de érezte, hogy ezzel már sokat mondott.

20.

Néhány nap múltán, a két fiu rokonai látogatására indult. Lőrinc befogatta a négy sárgát, kocsisa, vadásza díszbe öltözött. Szinte ragyogott az egész fogat a fénytől, pompától. Ebben az egyben volt csak Lőrinc hui. Családjára, nevére, rokonságára, mindarra, a mire magyar uraink tartanak, nem adott sokat. Hanem külső megjelenésének díszére, ruháira, lovaira, vadászatainak fényére annál inkább. E látogatások alkalmából szintén a legnagyobb fényt akarta kifejteni.

(Folyt. köv.)

Legjobban és legolcsóbban vásárolhat a

**Dr. Hegedűsné
Gyermek divatházában,
Simonffy-u. 2.
kész babil ruhákat és
gyermekruházati cikkekét!**

Száraz tűzifa

szőlőkaró, kőristalp, cementlapok — legolcsóbban beszerezhető **Kemény** fatele, Pesti-u. 2. Telefon 1395. 1434.

Lakatos szakmába vágó munkát

elvállalok. Uj tűzhelyek állandóan raktáron. Az eddigi árakból pénzünk javulása folytán 25% engedmény. Tisztviselők és menekültek 35% kedvezményt kapnak. **FEKETE LAJOS** lakatosmester, Plac-u. 66.

ELADÓ!

HÁZAK azonnali beköltözésre a belvárosban!

FÖLDEK, kisebb-nagyobb birtokok Debrecen és környékén!

ITALMÉRÉS és FÜSZER-ÜZLET italméressel a város legforgalmasabb helyén és vidéken is!

VILLÁK azonnal beköltözhető szőlővel, konyhakerttel, — parkkal!

SZÖLLŐK a városban és környékén!

Iroda Hajó-u. 16. sz.
(Keresztéptület)

HIREK.

Bernolák miniszter üdvözlése. A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy addig is, amíg a közgyűlés hivatalos értesítést kap az új kormány kinevezéséről és a kormány üdvözléséről határozhat. Bernolák Nándor népjóléti minisztert, Debrecen város III. kerületének nemzetgyűlési képviselőjét a városi tanács nevében levélben üdvözli.

Találmány a széninség megszüntetésére. Schaffner József lakatossegéd beadvánnyal fordult a városi tanácshoz és kérte, hogy segítse őt a város egy találmányának a realizálásában, ami hivatva lenne a mai széninséget megszüntetni, amennyiben 80-90% szénmegtakarítást eredményezne. Mielőtt idegen állam és tőke segítségét venné igénybe, hazájától és városától kér támogatást. A találmány mibenlétét a beadvány közzeléből nem jelöli meg és ezért a városi tanács felhívta Schaffnert, jelenise be, hogy találmányát hol kívánja alkalmazni és bemutatni, milyen támogatást vár a városától, csak erkölcsileg, vagy anyagilag is. Valószínű, hogy a találmányt a városi villanytelepen fogják kipróbálni.

Javulni fog a világítás. Az elmúlt hét szombatján végre hosszas várakozás után megérkezett egy rendes szénzállítmány. Tegnap is érkezett szén és a város kiküldöttje azzal a biztató üzenettel érkezett vissza Klein Abraham budapesti szénkereskedőtől, — akinek eddigi sikeres közbenjárása a bányáknál eredményezte a nemrégiben egyre inkább feljavult világítási viszonyokat — hogy a szén ezennel nagyobb és rendszeresebb szállítmányokban fog érkezni, mert a bányáknál a munkásiány megszüntöbén van. Kiliátás van rá, hogy már e hét második felében újból ki lehet terjeszteni a világítási időt. Itt említjük meg, hogy szombat óta reggeltől esti 9 óráig megszakítás nélkül állandó gázzolgáltatás van. A gázt elsőrangú porosz szénből állítják elő, amelyet nap-nap után egyre nagyobb mennyiségben ajátlanak.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezetének közleményei: A novemberi ellátási jegy felmutatása mellett a listre nézve már megállapított betűsorrendben burgonyát osztunk. Továbbá a fagygyök felmutatása ellenében 1921. január, február, március, április és május hónapokra kedvezményes fát blokkolunk és pedig az A. jegyre 5 q. és az A. jegyre 2 és fél q-t. Testületek együttesen blokkolták. Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy árudánkban mérsékelt áron cipőt vásárolhatnak. Töltött málna cukorka kilogramonként 140 K (nagyban is kapható) és mindennemű fűszerárudánkban állandóan kaphatók. A 6500—P. m. sz. rendelet alapján az élelmiszer megtérítés kifizetését rövid időn belül megkezdjük. A testületi megbízottakat felkérjük, hogy ezen ügyben a legsürgősebben lépjenek velünk érintkezésbe Pénzügyi palota, földszint 13. számú szoba.

Vegyetek menekült hétégyeket!

Vizsgálat a Hortobágyon. A törvényhatósági királyi állatorvos a Hortobágy viszonyairól a városhoz intézett jelentésében súlyos mulasztásokkal vádolta a hortobágyi városi állatorvosokat és a máti biztost. E jelentés kapcsán a városi tanács bizottságot küldött ki a felhozott adatok megvizsgálására. A bizottság jelentése és a hozzáfűzött fő-

ügyési vélemény szerint olyan mulasztások, amelyek fegyelmi eljárást vonnának maguk után, nem voltak megállapíthatók. A városi tanács ezért a vizsgálatot megszüntette, egyben felhívta a máti biztost, hogy a tilalmi területeken a legeltetés ellenőrzéséről a jövőben fokozottabban gondoskodik.

Dobozi-átjáró. A muzeumi bizottság előterjesztés tette a tanácsnak, hogy a Pia-utcai bérház átjáróját, amelynek hivatalos neve nincs és amely a köztudatban mint passzage szerepel, nevezék el hivatalosan is és legyen a neve »Dobozi-átjáró«, mert ennek a bérháznak a helyén állt a híres Dobozi-ház, annak a Dobozi családnak az ősi hajléka, amely nevezetesen szertepet játszott Debrecen történelmében és két híres főbíró is volt a városnak, köztük Rákóczi fejedelem nevezetesen emlékü Debrecen főbíróját. A tanács ehhez a helyes és okos megoldásúhoz hozzájárult és ilyen irányban javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Uj iparengedélyek. A városi tanács ma a következő uj iparengedélyeket adta ki: Pósan Ferenc talyigás 300, Beun Jenő rőfős és divanykereskedés 1000, Köhn Lajos sütőipar 500, Szűcs György baromfikereskedés 1000, Fűszekereskedelmi rövid és kötöttáru nagykereskedés 1000, Kohn Ernő szarvasmarha és vágóállatok kereskedése 100, Mayer Lajos rőfős, rövidáru és konfekció üzlet 600, Einzug Bertalan norinbergi rövid, szövött és kötöttáru kereskedés 300, Borbély Sándor bérkocsis 500 koronáért.

A hadirokkantak, özvegyek és árvák segélyezésére annak idején a népjóléti miniszter kiküldöttjeinek részvételével tartott ankét javallatára a törvényhatósági közgyűlés 50 százalékos pótdadónak megfelelő 330,000 koronát vett föl az 1921. évi költségvetésbe anélkül azonban, hogy az összeg miénti felhasználására vonatkozólag is határozott volna. A hadigondozó népiroda a felhasználás módzataira nézve javaslatot tett a városi tanácsnak annak a szabályzatnak az alapján, amelyet erre a célra Hajdumegye elterjesztett. A városi tiszti főügyes véleménye az volt, hogy ilyen szabályzatra szükség nincs, hanem a hivatott szervekre kell bízni az összeg célszerű felhasználását. E vélemény alapján a városi tanács ma az árvaszéket és a hadigondozó népirodát kérte fel nyilatkozatának, melyek tervek szerint kívánják az összeg felhasználását.

Hazatérti direktórium elnök. Mint ismeretes, Apródy József, egykori debreceni orás, később a kabai direktórium elnöke, a kommuna bukása után külföldre menekült. Hosszu távollét után tegnapelőtt délután visszatért Kabára. Azzal a szándékkal szállott le Kabán a vonatból, hogy felesége felkeresése után Debrecenbe menjen és a rendőrségen jelentkezik. Az állomás azonban egy csendőr felismerte és letartóztatta az egykori direktórium elnököt. Ma délelőtt behozta a rendőrség a debreceni kir. ügyészség fogházába. Apródy kijelentette, hogy megvan a hosszu buzdosást és a bíróság elé akar állani. A kommuna alatt elkövetett bűncselekményei miatt megindult ellene az eljárás.

A Városi Dalegyület dal-estélye. A Debreceni Városi Dalegyület szombaton este 8 órai kezdettel nagykereskedő tanáccal egybekötött dalestélyt rendezett az Angol Királynő kávéház termében a menekültek javára. A tánc előtti hangversenyt nagyszámu, előkelő

közönség jelenlétében Rác Laci zenekara nyitotta meg. A nyitány után a Debreceni Városi Dalegyület adott elő precizen, pompás összetanulásban néhány irredenta dalt. A dalegyület a szokott ének-kari nívón magasan felülálló, művészi teljesítményében nem kis érdeme van Mácsay Sándor lelkészpályázati énektanárnak aki az egyület énekkarát betanította és vezényelte. A közönség az irredenta dalokat hosszú, hálás tapsokkal köszönte meg.

Az estély programjának nagyértékű pontja volt Balla Bertalan dr., a dalegyület főtitkárának szavalata. — Balla Bertalan dr. régi ismerősünk a debreceni műkedvelő előadásokról. Határozott tehetsége, szavalásra kiválóképen alkalmas tiszta organuma sok művészi élvezetet szereztek már a debreceni közönségnek. Ezuttal irredenta dalokat szavalt mély átérzéssel és hivatásos előadónak is dicséretre való művészi készséggel. A három vers őszinte gyönyörűséget szerzett a hallgatóság-nak, amely nem is fukarkodott tapsaival az előadól szemben. Különösen Végvári: Háromszínek művészi előadása ragadta meg a közönséget, bár mind a három szám után percekig tartott a tapsvihar. — Parentézy Gabika urleány még egy pár dalt énekelt a közönség meg-megújuló tetszésnyilvánításai között. Meleg, báronyos hangja, tempramentumos előadása és sok művészi készsége nagy tetszést váltott ki a hallgatóságból, amely számos ráadást követelt. A dalegyület Beschnittől: a Rajnai utat és Palotássy két Nepdalegyveleget adta még elő művésziösen, Mácsay Sándor vezetésével. A közönség tapsvihara egyformán dicsérték a dalegyület és karmesterét. A dalestély után reggelig tartó tánc volt.

A népkönyha felszerelése. Hosszas utánjárás és tárgyalások után a népjóléti hivatalnak sikerült a katonai étkezdétől visszaszerezni a népkönyha felszerelését, a leltár szerint átadott tárgyakból azonban több löca és asztal és sok evőeszköz hiányzik. A városi tanács ma felhívta a tiszti étkezdét, hogy a hiányzó tárgyakat 15 nap alatt vagy természetben adja vissza, vagy mai forgalmi értéküket fizesse meg.

Az olcsósági hullámot akkor élvezi, ha szükségleteit az Arany Bika Divatházban fedezi. Valódi angol férfi és női szövetek, fehérműek, harisnya és piperecikkek nagy választékban.

Az új lakásrendelet magyarázatokkal ellátva beszerezhető a Hegedűs és Sándorrt. könyvkereskedésében. Debrecen, Piac-u. 34. sz.

Gyermek szalmakalapok, matróz sapkák legolcsóbban Frank Imrénél, Piac 43.

Rubin Farkas özvegye divat-áru üzletében mélyen leszállított árak: Blousok, pongyolák, gyermek ruhák, harisnyák, férfi-zoknik és pipere szappanokban.

Die Dame április 20-i száma megérkezett. Kapható Hegedűs és Sándor r.t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz.

Sapkát már én csak a sapkagyártási vállalatnál csináltak, vagy készen veszek Széchenyi-utca 16.

Központi festőintézet legszívesebben fest, tisztít ruhákat, ugyszintén fehérműt, nyolc nap alatt, Varga-utca 1.

Pala, mész, gipsz, cement, kátrány papír, mozaiklap, csemmentlap, cserép, betoncsövek állandóan kaphatók Singer és Társa, Vár-utca 7.

Maga Pepita és más civil-és gyermek-sapkát, valamint mindennemű egyenruha-sapkát bárkinél olcsóbban a Sapkaközpontnál Simonffy-utca 5. vásárolhat és csináltathat.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem József királyi herceg-utca 6. alatt.

Dinamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreceni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

Nyári divatlapok nagy választékban érkeztek a Hegedűs és Sándor r.t. könyvkereskedésébe. Debrecen Piac-u. 34. sz.

Kalapüzem

**PIAC-UTCZA 9. SZÁM.
NŐI ÉS FÉRFI KALAPOK
ALAKÍTÁSA 3 NAP ALATT**

Csonka Magyarország —
nem ország,
Egész Magyarország —
mennyország!

SZÍNHÁZ.

Füredi Sándor hangversenye. A debreceni vonóségyes társaságnak ebben a szezonban utolsó hangversenye méltó reprezentánsa volt annak a nívónak, amelyre Debrecen zenei életét épen a vonóségyes társaság minden dícséretre érdemes kultur-vállalkozása emelte. Két szempontból is jelentős érdemei vannak e vállalkozásnak, az egyik az, hogy módot és alkalmat adott a zene hivatásos debreceni művelői közül azoknak, akiket tehetség és tudás messzimagasra a debreceni por fölé emel, hogy proféták legyenek a saját városukban, a zene tökéletes nyelvén hirdetve kultúra és művészet örökérvényű igéit, a másik az, hogy ebben a hideg és közömbös városban hatalmas és egyre növekvő tábor gyűjtött össze részint olyanokból, akik megértő élvezői a zene művészetének, részint olyanokból, akik ezer és egy okból szívesen jelennek meg olyan társadalmi eseményeknél, amelyeknél való megjelenés már bizonyos társadalmi kifinomodást, nívót és súlyt jelent és akik a hangversenyek során lassanként és ösztönösen igaz barátaivá lettek a muzsikának. A záróhangverseny Füredi Sándor szólóestélye volt azzal a hatalmas programmal, amellyel a hegedűnek ez a debreceni mértékkel már régen nem mérhető virtuóza a napokban Nyiregyháza közönségét ragadtatta. Bruch szédítő technikát igénylő hegedűhangversenyt a folényes tudás elegáns könnyedségével és veritékmentes biztossággal játszotta el. tökéletesen érvényesítve fenomenális újtechnikáját, vonóvezetése a behunytt szemmel figyelő hallgatóban azt az érzést keltette, mintha egy határnélkül meghosszabbodó jobb vezetett volna egy határnélkül meghosszabbított vonót, kitarva a hangot valósággal a figyelő lélekzetének elszorulásaig, míg a futamok boszorkányos szédületében áradtak a minden merevségüket elvesztő hurokról és kristályos tisztasággal érzékeltette minden homályt és elmosódást nélkülennyűgözően tökéletes piccicatóit. Sarasate spanyol táncainak vértforraló tempója és temperamentuma izzó eredetiségében született újra Füredi Sándor hegedűjén, amely mesterét önmagát felülmulni segített a Wieniawszky Scherzo Tarantellájának tökéletesebben ritkán hallható előadásával. A második része a hangversenynek az interpretátor Füredi diadala volt, mély zenei intellektus,

us, mély...
kozása a...
kalitás jeg...
lade et l...
mekbekés...
de különö...
tét az igaz...
tásokat k...
főlemelő...
A messzi...
készül, el...
szerezni...
érezték, é...
csak a m...
nem a m...
A közöns...
ünnepelte...
tapsaival...
elégge me...
tármunká...
dott.

A színház
Kedden...
lány.
Csütört...
viselő na...

»A 4 ö...
legkötö...
tárk játs...
közönség...
hecses film...
résztő pro...
Bemutalja

Tosca,
felvonásb...
szereplésé...
nagyhírű...
kert arat...
uyörű játé...
csodaszép...
sórangu.

A lege...
jobb szin...
ládi Kör...
megjelen...
koronáér...

DVSC.
Az egyel...
mérközést...
1500 emb...
első helye...
tettlent er...
csapat tar...
mérkőzés...
ból. Mind...
volt, amel...
dött előd...
Dobes hib...
22 métere...
lárszky löt...
A helyezé...
a DVSC te...
vezető poz...

Debrecen.
ken. Ugy...
asszony te...
ceni csapa...
lyett egy...
tettlen lett...
TVE-el mé...
ázott pály...
ban győze...
golt Tárka...
kék-sárgák...
pektust —
A DMTK...
SzMTE-vel...
ami, tekin...
varázsszer...
eredmény...
receni bir...
(DMTK), az...
vezette.

A bud...
egy-kettő...
meglepetés...
verte a 33...
3:1-re az...
TVE-t. Egy...
tály: Törel...
Vasas 2...
BTC—MAC...
Zugló 1:0.

A kerü...
zottsága...
válogatott...
mellékszen...
igazán való...
ügy — ren...

us, mélyről érő szív megnyilatkozása a tökéletes belső muzikalitás jegyében. Vieuxtemps Balade et Polonaise-t, Pierné remekbékészült finom szonátáját, de különösen Hubay csárdajelenetét az igaz művészet tisztult hatásokat kiváltó megnyugtató és fölemelő érzésével hallgattuk. A messzi Skandináviában, ahova készül, elismerést és diadalt fog szerezni Füreidi Sándor — ezt éreztük, éreznünk kellett — nemcsak a magyar művészeknek, hanem a magyar muzsikának is. A közönség rendkívül lelkesen ünnepelte a művészt és hálás tapsaival a vonósnyegyes társaság eléggé meg nem becsülhető kulturmunkájáért is köszönetet mondott.

A színházi iroda jelentése: Kedden B) bérletben Az utahi lány.

Csütörtökön, 21-én, tisztviselő nap.

»A 4 ördög« diszeloádása. A legkitűnőbb dán művészek és artisták játsszák a főszerepeket. A nézőközönség nagy élvezettel fogadta a hecses filmdarabot, melynek hajmeresztő produkciói felejthetetlenek. Bemutatja az Apollo. Jegyelővétel.

Tosca, Sardou Victor drámája 5 felvonásban, Franceska Bertini főszereplésével az Urániában. Ez a nagyhirű mozgófénykép ideális sikert arat. Franceska Bertini gyönyörű játékaival elragadja a nézőt, a csodaszép képek és a rendezés elsőrangú. — Jegyelővétel.

A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a Csapládi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 koronáért kapható.

SPORT.

DVSC—DEAC 1:1 (0:1). Az egyetlen debreceni vasárnapi mérkőzést az esős idő miatt csak 1500 ember nézte végig. A két első helyezett találkozása eldöntetlen eredménnyel. Mindkét csapat tartalékkal állt fel s így a mérkőzés veszített érdekességéből. Mindamelllett szép, fair játék volt, amely érdemszerűen végződött eldöntetlenül. A DEAC gólját Dobes hibájából Fábry, a DVSC-ét 22 méteres szabadrugásból Szolárszky lötte. Bíró: (Puskás) (BAK). A helyezések így nem változtak: a DVSC továbbra is megtartotta vezető pozícióját.

Debreceni csapatok vidéken. Ugy látszik, Fortuna isten-asszony tegnap elkísérte a debreceni csapatokat. Két vereség helyett egy győzelem és egy eldöntetlen lett. A DTE a Nyiregyházi TVE-el mérkőzött az esőtől átázott pályán és 2:0 (1:0) arányban győzelmet aratott. Mindkét gólt Tarkányi lötte, aki így a kék-sárgáknak Nyiregyházián respektust — és két pontot szerzett. A DMTK pedig Szolnokon a SzMTE-vel ért el 1:1 eredményt, ami, tekintve a szolnoki pálya varázsszerű voltát, még elég jó eredmény. Mindkét meccset debreceni bíró: az előbbi Káldy (DMTK), az utóbbi Szabó (DNySC) vezette.

A budapesti eredmények egy-kettő kivételével nem hoztak meglepetést. Az MTK 5:1 (1:1)-re verte a 33 FC-t, az FTC pedig 3:1-re az egyre gyengülő III. ker. TVE-t. Egyéb eredmények: I. osztály: Törekvés—BAK 2:2, KAC—Vasas 2:1, MAFC—TTC 3:0, BTC—MAC 1:1. II. osztály: VAC—Zugló 1:0.

A kerület válogató bizottsága ma este állítja össze a válogatottat. Ha a kerület minden mellékszemponttól függetlenül, igazán válogatott csapatot állít fel, úgy — reméljük — méltó ellen-

felei leszünk Budapest válogatottjának. A vendégek egyébként már pénteken este Debrecenbe érkeznek.

A debreceni válogatott mérkőzés ügye szóba került a MLSz pénteki tanácsülésén is és heves vitára adott alkalmat. Fodor Henrik ugyanis azt ajánlotta, hogy az április 24-én bajnoki meccset játszó budapesti csapatok ne adjanak játékosokat a debrecenbe menő válogatottba. Hosszas és erős vita után a tanács elvetette Fodor indítványát és kimondta, hogy a legjobb tizenegy után következő B) csapat fog Debrecenbe lejönni. Egyben elhatározták, hogy szerdán a bécsi és debreceni válogatott közös tréninget fog tartani és hogy a B) csapattal Hajós Alelnök és Vargay Sándor vidéki bizottsági előadó jön Debrecenbe a Masz képviselőtében.

FUIMUS

REGÉNY 14

IRTA JUSTH ZSIGMOND

Majd mintha álomból riadt volna fel, felugrott ülőhelyéből, párszor fel, alá járt a szobában.

— Es pedig hiába, hiába, szomorú dolog ez. Hiszen Magyarország nem egy dicsőséges korszakát a nemzetségek képviselik, a melyeknek haldoklását kell most végig néznünk. Egyik-másik család nevének felemlítésekor a magyar történet majd minden egyes lapja eszünkbe jut. Bár néhány történeti nemzetségünk mar a vegyesházak alatt meg volt metelyezve. A viszály, az intrikálás történelmünk hány lapján fordul elő. Pedig a magyar egyenes, büszke, önértetes. Hibái: hiúság, visszavonás, hivalkodás, — de sohasem a ravaszság, alattomoság, az érzékenykedés. Ezeket a tótóktól szedtük fel.

Gábor szomorúan hallgatta bátyja szavait, hiszen érezte mindezt rég, de soha sem állott előtte az igazság oly tisztán, mint ma. Eppen e percben, midőn majd e világgal kell élnie, ebben kell helyét megcsinálnia és erre a világra kell építenie.

Mintha Adam kiérezte volna belső gondolatait.

— Azért modtam el néked mindezt, hogy még kellemes meglepetésekben is részesülhess. Nem kell kétségbe esnünk! — mondta, — azonban hangja az ellenkezőjét árulta el annak, a mit mondott.

— Van még közöttünk legény is a talpán. Lőrincből még minden lehet. Öcsém Lipót, az öreg böles, na ő nem éppen praktikus használatos elem, de bölcseségét mindannyiszor igénybe vehetjük, ha szükségünk lesz rá. Az anyiak által üldözött (Zobor Pál) bátyámban pedig van valami a régi vasembereinkből, érzik rajta, hogy Czobor Miklós fia és a vaskancellár unokaöccse Pál. Pál azért olyan népszerűtlen, mert szókimondó, nem ismeri a felszíneket, nincs elragadtatva a Miklós bácsi ebédjei által, nevetségességnek tartja a Tomi öcsénk kapaszkodását, bécsieskedését, megveti a Klienigstein hadat... szóval meg tudja az aranyat az aranyfűstől különböztetni....

— En nékem is rokonszenves volt a Pál bácsi mindig, de hát alig láthattam családi ségardeokból.

— No ezekről mind majd akkor, ha vissza jössz... Illetőleg Dálnán, egy hónap múlva. Kíváncsi vagyok már itéleltre.

Erzsébet lépett be az ajtón.

— Tehát végre mégis csak eljutunk Dálnára? Papa csokolj meg! Jutalmazz kétszeresen!

Oda nyujtotta hófehér homlokát atyjának, kinek arckifejezése egyszerre megváltozott, mintha minden arcizma egyszerre megnyugodott volna.

— Látod Gábor, Rozgonyi Cziellel megint győzött!

19.

Másnap Gábor haza utazott Dálnára. Lőrinc nem szerette, ha bátyja Czoboréknál hosszú időt töltött. Maga se tudta miért, de inkább ellenszenvet érzett Adám iránt. Az egyenes, kissé nyers Adám szókimondása sértette őt.

— Aha, már megint négy napot töltöttünk az Adáméknál, pedig velem még alig voltál.

— Ugyanannyi napot töltöttem nálatok, mint itt, az igaz, hogy veled nem lehettem egész nap, de ennek oka nem én vagyok.

E pár szót, amellyel öccse udvarára célzott, alig hogy kiejtette Gábor, már meg is bánta.

— Tán én?

Lőrinc a Gábor nagy öröme nem értette el a célzást.

— Most tudom, hogy velem kell maradnod, nem eresztelek egy percre sem, de még a mamához se. Ezt mondta és értette is. Azonban az „együttlé” csak a direktor, a tisztartó, ügyvéd s még néhány ember társaságából állott. Napokig nem voltak egyedül.

Pedig Gábor beszélni szeretett volna vele. Igen sok olyan dolog volt, ami sem az egyikre, sem a másikra nem tartozott azok közül. Lehetetlen volt intímabb dolgokról beszélni, egyik-másik mindig ott ült a nyakukon. Es így sokszor nagy ingerültségében napokig nem mutatta magát testvérenél. Edes anyjuk, aki eleinte nem tudta mi van közöttük, lassan-lassan rájött a dolog bibéjére.

— Igyekezél Gáborral egyedül lenni. Tudod, hogy nem szeret veled amazok előtt beszélni.

Más embernek ezt így meg lehetett volna mondani, Lőrincnek nem. Erzékeny volt s könnyen megnehezített. Es, ha így megmondta neki valami igazságot, akkor valami a belsejében épen ennek ellenkezőjére ösztökélte. Nem szólt Gábornak anyja szavairól semmit, de most még ritkábban volt bátyjával egyedül, mint azelőtt. Pedig hát mennyi megbeszélni valójuk lett volna: jövőjük, vagyoni viszonyaik, terveik.

Gábornak ez nagyon rosszul esett, mind ritkábban mutatta magát esténként a dohányzóban. Mindketten fejesek voltak, nem szóltak egymáshoz, csak szenvedtek azért, amin az egyik csak olyan könnyen segíthetett volna, mint a másik. Gábor folyton azon gondolkodott, hogyan mondja meg neki. Ha közvetlenül úgy szól öccséhez, mint ahogy más egyszerűbb emberhez szokna, tán megsérti, ha pedig kerülő utakon, azt meg kéri s az is baj lesz. Valamit pedig kellett tennie, mert hisz Lőrincnek is éreznie kellett, hogy van valami a levegőben, ami az egész, őket körülvevő atmoszférát megmérgezi. Egyszer, hogy kibeszélhessék magukat, Nyitrára kellett menniök — a cukrászhoz. Ott angolul beszélték meg a dolgot.

— Látod Lőrinc, szólnom kellett már veled, már alig birtam.

— Mit?

— Kérlek, intézd úgy dolgodat, hogy néha-napján egyedül is lehessünk. Sohasem lehet veled komolyabb dolgokról beszélni.

Utóbbi szavaival már többet mondott, mint kellett volna, érezte, tudta, hogy öccsével ezel már megsértette. Az mosolyogva, szeretettel nézett reá, de azért tekintete fátyolozott volt, szemlein keresztül nem lehetett a lelke mélyébe látni.

— Hogyne, édes öregem. Hiszen a legjobban tudod, mennyire szeretek veled álozofálgatni.

A felelethől már érezte, hogy Gábor nehezelt.

— Édes fiam látod, légy közvetlen, egész közvetlen velem. Ne nézd szavaim formáját, ha tán rosszul is fejezem ki magamat, amit irántad érzek, az színarany... Ertesz?

Egész lelkét e szavakba igyekezett önteni. Tudta, hogy úgy kell öccsével bánni, mit egy ritka velencei üveg-bilikommal, amely a legcsekélyebb érintésre elpatlan.

Lőrinc szó nélkül kezét nyujtotta neki.

Gábor látta, hogy mozdulata közvetlen, hogy e percben megértette. — Látod, magadra nézve is jobb ez így! — modta, de érezte, hogy ezzel már sokat mondott.

20.

Néhány nap múltán, a két fiu rokonai látogatására indult. Lőrinc befogatta a négy sárgát, kocsisa, vadásza diszbe öltözött. Szinte ragyogott az egész fogat a fénytől, pompától. Ebben az egyben volt csak Lőrinc hiu. Családjára, nevére, rokonságára, mindarra, a mire magyar uraink tartanak, nem adott sokat. Hanem külső megjelenésének díszere. ruháira, lovaíra, vadászatáinak fényére annál inkább. E látogatások alkalmából szintén a legnagyobb fényt akarta kifejteni.

(Folyt. köv.)

Legjobban és legolcsóbban vásárolhat a

**Dr. Hegedűsné
Gyermek divatházában,
Simonffy-u. 2.
kész baba ruhákat és
gyermekruházati cikkeket!**

Száraz tűzifa

szőlőkaró, kőristalp, cementlapok — legolcsóbban beszerezhetők
Kemény
fatelep, Pesti-u. 2. Telefon 1395. 1434.

Lakatos szakmába vágó munkát

elvállalok. Új tüzhelyek állandóan raktáron. Az eddigi árakból pénzünk javulása folytán 25% engedmény. Tisztviselők és menekültek 35% kedvezményt kapnak.
FEKETE LAJOS
lakatosmester, Piaç-u. 66.

ELADÓ!

HÁZAK azonnali beköltözésre a belvárosban!
FÖLDEK, kisebb-nagyobb birtokok Debrecen és környékén!
ITALMÉRÉS és **FÜSZERÜZLET** italméréssel a város legforgalmasabb helyén és vidéken is!
VILLÁK azonnal beköltöztethető szőlővel, konyhakerttel, — parkkal!
SZÖLLŐK a városban és környékén!
Iroda Hajó-u. 16. sz.
(Keresztépület)

Női kalapokat
3 nap alatt
fest és alakít
a „Turul”. Piac-u. 32.

ECET

kicsinybeni eladását
hatósági árak mellett

Piac-utca
77.sz. alatt

az udvarban megkezdjük.
Löblé H. ecetgyár

Saját termésű
fajborokat

nagyban és kicsinyben a leg-
olcsóbb napi árban árusítanak
Friedländer Testvérek
bornagykereskedők
Széchenyi-u. 29. Telefon 10-34.

Szabadalmazott

Bélyegzők

megrendelhetők kizárólag
Bethlen-u 27. sz.

**UJABB
ZENEMŰVEK:**

- Bimbula . . . K 28.—
- Mej Cipriano! . . . K 34.50
- Hogy fognak majd
örülni velünk . . . K 34.50
- Jöjj drága kicsi Ko-
lonbina (fox-trot dal) . . . K 34.50
- Nagysád, mondja
talán? . . . K 28.75
- Ali Mehemed . . . K 28.75
- Tavaszi álom . . . K 28.75
- Riadó! . . . K 28.75
- En nem hiszek
többé magának . . . K 28.75
- Bucsulevél . . . K 28.—
- Bucsukeringő, ope-
rett 2 füzetben . . . K 57.50
- A titok . . . K 28.75
- Es zeng a vágy . . . K 28.75

Kapcsolók: Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
zeneműkereskedésében.
Piac-utca 34. sz. alatt

Dollárt

és más idegen pénzeket
legdrágábban vesz
Gótsch Sándor
bankirodája Piac-u. 38.
szám alatt, I. emelet.

Izraelita husvétii ünnepre

üveg- és porcellán edényt

a legolcsóbban ajánl
Debreczeni Üvegkereskedelmi Rt.
Rózsa-utca 2., Tisza-palota.

Markovits Imácz

bankirodája és árubizom-
mányi üzlete Piac-u. 63.
sz. alatt, bent az udvarban

Telefon
Interurbán
5-65.

Legelőnyösebben
vállal osztrák és
cseh-szlovák
kifüzetéseket. . .
Elfogad megbizá-
sokat értékpapi-
rok, pénznemek,
árak vételére és
eladására.

Száraz tűzifa

öles- és aprított fa, mész, kátrány-
papír, cement, azonnali szállításra
besze-
rezhető **BARTHA** faterlepen,
Ispotály-utca 3. b. Telefon 785.

Uj bőrüzlet!!

Mindennemű bel- és külföldi
bőrök lerakata
Szilágyi Ferencz
tímár és bőrkereskedő, Hu-
nyadi- és Erzsébet-u. sarok.

**Bélyegzőgyár
és vésőintézet**

PAULO I.
Telefon: 13-65.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma
Első Takarékpálota.

„ELEKTRA“

elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos: Gold Sándor
Debreczen, Hatvan-u. 2. I. em.
Mindennemű villamos szerelések
és javítások azonnali legelőnyö-
sebben eszközölteknék. Külön-
böző izzólámpák raktáron.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó
1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20.—, minden további szó K 2—
Vasrag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA

Házasságokat

a legnagyobb disz-
kréciónal mellett köz-
vetít Iroda:
Hajó-u. 16.
(Keresztépület).

VÉTEL

**Aranyat,
hamisfogakat,
brilliansokat**
a legmagasabb
napi árban veszek

Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.
Frohner-szálloda
épület

Jókat
összes műveit 100 kötet-
ben megvételre keres
Acél antiquáriuma, Piac-
utca 24.

Ólmot,
ólmocsöveket, ólmedé-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Kátránypapír
valódi
**Bőrlemez
Múpala
Kátrány**

mész, cement,
gipsz, nádfonat,
budaföld és fo-
lyam homok
legolcsóbban kapható
Bethlen-utca 23.

Mindentéle
új és használt butorok
legolcsóbban beszereszhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár.)

Ne dobja el!

regi pénz-
tárcáját, retiküljét, —
mert nálam a legújabb
dívat szerint újja ala-
kítják. **FEUERMAN**
bőröndös, Piac-
utca 44. sz. alatt.

Csapó-utca 67.
Bálint József asztalosnál
butorok, konyhabere-
dezések raktáron.

Gazdák figyelmébe!

Valódi
„Bächer“-ekék
boronák, lókapák
szénagyűjtők, arató-
gépek, aratógépzi-
neg, gépkatrészek, —
eredeti Neuschloss-
Lichtig gazdasági
szekerek, szekér-
alkatrészek, — da-
rátok, elsőrendű
olaj- és gépszir,
stb.

Rahmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.

OLCSÓ

ber, szilvórium nagyban,
kicsinyben kapható —
Holzmannál, — Hatvan-
utca 2.

TÜZIFA

azonnali szállí-
tásra kapható
1 mm. hasáb telepen K150
1 „ aprított fa „165
1 „ „ tuskó „135
Aprított fa és tuskó
hához szállítva ér-
tendő. Polyánszky
Oresztűzifa- és szén-
kereskedő. Telefon 181.

Riesz Henrik
kocsigyár. Raktáron
bőrfeleles hintók, —
hajtó kocsik.

Szóbel Armin
műbutorasztalos, — Szé-
chenyi-utca 19. Elvállal
butor-, portál- és bolt-
berendezést. Vásárokra
sátor kölcsön kapható.

Friss
élesztő állandóan kapható,
vidéki kereskedők-
nek is legelőnyösebben
Rosenthalnál, Csapó-utca
19.

**Gyermek-
ruhákat**

m é r t é k szerint
o l c s ó n és gyors-
san készült hozott
kelmékből fluk-
nak is : : : : :
dr. **HEGEDÜSNÉ**
Gyermek divatháza,
SIMONFFY-U. 2.

Abrónesvas,
teljesen új, kgr.-ként 20
K-ért kapható a kiadó-
hivatalban.

2 darab
teljesen új szövetöltöny,
jó erős, rendkívül olcsón
eladó. Cím a kiadóban.

Eladó

azonnal beköltözhető
**3 szobás
családi ház**
Cím a kiadóban.

3 pár
fehér vászoncipő 35,
36, 37. számú, teljesen
új, igen olcsón eladó. —
Cím a kiadóban.

Transmissióhoz
való két felső kerék
eladó. Cím a kiadóhiva-
tálban.

**Famegmunkáló-
gépekkel** berendezett mű-
hely eladó a város köz-
pén. Cím a kiadóban.

Portland
cement, mész, cserép,
állandóan kapható Szé-
kelynél, Hatvan-utca 64.

Parti cipők,
harisnyák mélyen leszá-
llított olcsó árban kapha-
tók Weisz Ignácnál,
Piac-utca 73.

Olcsón
eladó üzletberendezéshez
2 szép puld és stélázs,
József kir. herceg-u. 2, a
cipőüzletben.

Magánjáró
hatos cséplőgarnitúra —
eladó. — Szlavik Vilmos
Hajduszoboszló, Vasut-
utca.

vörös hagyma
Kgr. 150 fillér.
Csapó-utca 95.
Pacsirta-u. sarok

KERESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, brilli-
antot, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Lapkihordó

asszony felvétetik
lapunk kiadó-
hivatalában,
PIAC-U. 49. SZ.

Elcserelelném
a főtérhez közel levő két
kisebb szobából álló la-
kásomat olyan két na-
gyobb szobából álló la-
kással (lehet epeáz ház
is), hol sertést és apró-
jószágot lehet tartani. —
Címét kérem a kiadóban
beadni.

Amerikai
angol nyelvtanítót —
keresek. Cím a kiadóban.

Kifutó fiu

jó fizetéssel
felvétetik a
**Debreczeni
Független Újság**
kiadóhivatalában
Piac-u. 49.

VEGYES.

**Szalma-
és panamakalapot**
tisztítását, javítását vál-
lalja Beliczay kalapos, —
Piac-utca 38., hátul az
udvarban.

Plisszérozást,
gouvrozást harangszok-
nyákból is készit Farkas
Bella, Arany János-u. 20.

Butorozott
szoba kiadó. — Cím a
kiadóhivatalban.

Fehérneműt,
gyermekruhát, harisnya-
fejlesztéssel jutányosan ké-
szíttek. Filé munka ké-
szítését és tanítását vál-
lalom. Csapó-utca 35.
udvarban jobbra.

Izr.
vallású fiatalember ajánl-
kozik vidékre tanítónak,
chimis, rasi, gomori, ugy
mint VI. elemi magán-
vizsgára is előkészit. Cím:
Blayer Géza Bettyóujfalu,
Major-ut 9. sz.

Címre
ügyelni! »Kristály« leg-
szébben és leggyorsab-
ban mos, fest és tisztít
helyben. Batthyány-utca
13. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. Hegedüs Loránt

Kiadó:
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai r-t